

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

K vyhodnocení dotačního programu 2017 (20 projektů) proběhly jednotlivé kontroly členů komise pro životní prostředí a administrátora. Poskytnuté finanční prostředky z rozpočtu města byly u všech dotací využity v souladu se schváleným rozpočtem.

Žadatel	Název projektu	dotace v Kč	právní forma
PRO ŽIVOU KRAJINU	Chceme motýly v Českých Budějovicích 2017	29340	spolek 706
RADAMBUK-Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s.	Uklidíme Branišovský les - 72 hodin	25000	spolek 706
ZÁKLADNÍ ČLÁNEK HNUTÍ BRONTOSAURUS FOREST	Rok v přírodní zahradě - prožitky, vzdělávání a ochrana biologické rozmanitosti	44000	Pobočný spolek 736
Calla-Sdružení pro záchranu prostředí, z.s.	"Přírodovědné vycházky a Zelené středy v roce 2017"	35600	spolek 706
ZO Českého zahrádkářského svazu, Pražské předměstí, České Budějovice	"MEDOVÝ DEN V ZAHŘÁDKÁCH"	32400	pobočný spolek 736
ENERGY CENTRE ČESKÉ BUDĚJOVICE, z.s.	Osvětou za čistší ovzduší	35000	spolek 706
Český svaz včelařů, z.s., základní organizace České Budějovice	Příprava Chovatelského a vzdělávacího včelařského centra na den otevřených dveří	40000	pobočný spolek 736
POHODÁŘI VSKH	ZE ŽIVOTA HMYZU OKEM KAMERY	30308	spolek 706
		271648	
EkoCentrum ARISTOTELÉS o.p.s.	„ARISTOTELÉS „ŽIVOTNÍ MOUDROST - PŘÍRODA, EKOLOGIE, ŽIVOT ...“	50000	obecně prospěšná společnost
Rosa - společnost pro ekologické informace a aktivity, o.p.s.	O ODPADECH bez obalu	40200	obecně prospěšná společnost
		90200	
Gymnázium, České Budějovice, Česká 64	Výskyt šťovíku tupolistého a ověření jeho využití jako půdního bioindikátoru	42075	příspěvková organizace cizí
Gymnázium, České Budějovice, Jírovцова 8	Záchrana cenných biotopů v devastované části EVL Vrbenské rybníky	49500	příspěvková organizace cizí

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

Gymnázium, České Budějovice, Jírovcova 8	Práce kroužku Základy ekologie-inspirace k pozitivnímu a aktivnímu přístupu k životnímu prostředí	41800	příspěvková organizace cizí
Gymnázium J. V. Jirsíka, České Budějovice, Fráni Šrámka 23	Terénní ekologie	34920	příspěvková organizace cizí
Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, České Budějovice, Rudolfovská 92	Tvorba, zpracování a využití včelího medu	40000	příspěvková organizace cizí
		208295	
Mateřská škola Dlouhá 35, České Budějovice	Den Země v Mateřinkové zahradě	50000	zřízená příspěvková organizace

Bc.David Syrovátka	Včelaření podle pravidel přírody jako technika ke zklidnění mysli, naladění se na vnitřní prostor a sebeuvědomění	50000	fyzická osoba
Aleš Mikšátko	soubor vzdělávacích a prezentačních přednášek pro žáky ZŠ v Českých Budějovicích	34857	fyzická osoba
Filip Tauber	Spolupráce včelaře s domovy důchodců a ZŠ Máj	50000	fyzická osoba
Marian Hýbl	Opylovači - aktuální problematika a environmentální osvěta	45000	fyzická osoba
		179857	

Popis průběhu projektu je přepsán ze závěrečných zpráv odevzdaných příjemci dotací a z kontrol Komise pro životní prostředí a administrátora dotačního programu

PRO ŽIVOU KRAJINU - Chceme motýly v Českých Budějovicích 2017

Průběh projektu "chceme motýly v Českých Budějovicích 2017" proběhl podle plánu. Na obhospodařovaných plochách je již možné pozorovat významný přínos projektu na vylepšení skladby vegetace, bohužel vlivem sucha v tomto roce došlo na lokalitě U sadu k velikému propadu celkových počtů motýlů. Naštěstí však v době návštěvy štábů ČT a Jihočeské televize bylo motýlů k natáčení dostatek. Kromě úspěšné publicity, se podařilo rozšířit spásanou plochu, což do budoucna umožní rozšíření žádoucích kvetoucích rostlin.

Kvůli suchu nevykvetla na lokalitě u sadu v hlavní letové době motýlů bukvice lékařská a tím došlo k snížení maximálního celkového počtu nasčítaných motýlů v jeden den z cca 200-300kusů v roce 2016 na cca 100 ks. V jinak nejpočetnější druhý týden v červenci zde byly počty cca 50ks. Naštěstí

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

počty motýlů na lokalitě U rozcestí suchem dotčeny nebyly, protože zde kvetou suchomilnější rostliny (štírovník, dobromysl, chrpa, vikev) a bukvice lékařská se vyskytuje minimálně. Dokonce se zde zvedly počty modrásků a okáčů bojínkových z jednotlivých kusů v 2016 na 6-10ks. I po skončení letu obvykle nejpočetnějších soumráčníků, zde bylo běžně 30-40 jedinců.

27.6 jsem zaznamenal následné počty

U rozcestí: soumráčník 30ks, perleťovec stříbropásek 1ks, modrásek ušlechtilý 2ks, bělásek řepkový 3ks, okáč prosíček 2ks, žluťásek řešetlák 1ks, vřetenuška 2ks, okáč luční 1ks, okáč bojínkový 1ks, babočka sítkovaná 1ks

U sadu: soumráčník 100+, okáč luční 10ks, okáč prosíček 5ks, vřetenuška 4ks

17.července:

U rozcestí: okáč bojínkový 4, poháňkový 1, prosíček 3, luční 14, sítkovaná 4, modrásek 4, bílé c1, bělásek řepový 2, soumráčník 5

U sadu: Zelný 1, sítkovaná 1, luční 10, prosíček 4, soumráčník 15, řešetlák 15, perleťovec stříbropásek 3

Zásahy na lokalitách byly provedeny, seč na jaře mozaikově (přesto ani v ponechaných ostrůvcích bukvice nevykvetla) a na podzim celoplošně.

Spásání koňmi bylo prováděno na jaře pouze krátce a na podzim byla lokalita u sadu výrazně rozšířena o okolní pozemky. Odvoz travní hmoty byl proveden z lokalit na rozcestí a modráška bahenního. Publicita projektu: Tiskové zprávy zaznamenaly zájem médií, reportáž o projektu natočily 2 televize a <https://www.budejckadrba.cz/zpravy/spolecnost/16043-zacatek-hlavni-motyli-sezony-na-lokalitach-u-vrbenskych-rybniku.html>

<http://www.jcted.cz/u-ceskobudejovickych-vrbenskych-rybniku-muzete-obdivovat-motyly/>

Prezentace projektu proběhla také v rámci přednášky organizované spolkem Calla 15. 3. 2017 pod názvem „Chceme motýly v Českých Budějovicích“, které se účastnila Komise pro životní prostředí. Přednáška v rámci projektu „Povídání o původních keřích a starých ovocných odrůdách“ se konala 28. 10. 2017 v sále JVTP jako obvykle v příjemné atmosféře včetně ochutnávky a zodpovídání dotazů za účasti 15 lidí.

Vypracoval Martin Němec

RADAMBUK - Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s. - Uklidíme Branišovský les - 72 hodin

Akce k ochraně životního prostředí a k výchově mládeže konáme celoročně. Vyvrcholení celoroční práce připadlo na pátek 13.10.2017, kdy se Radambuk zapojil akcí Uklidíme Branišovský les do celorepublikového dobrovolnického projektu ČRDM s názvem 72 hodin. 72 hodin jsou tři dny plné dobrovolnických aktivit, které se v ČR konají v termínu od 13. do 16. října. Kdykoli během těchto 72 hodin se dobrovolníci po celém Česku pustí do aktivit, které pomohou druhým, přírodě či okolí. Akce Uklidíme Branišovský les se konala v lese za sídlištěm Máj v Českých Budějovicích od 15,30 do 18 hodin za podpory ČRDM, Statutárního města České Budějovice a společnosti E. ON ČR s.r.o. 110 dobrovolníků vybavených pytli a rukavicemi vyčistilo prostory konečné zastávky autobusů na sídlišti Máj a Branišovský les. Odvoz odpadu a pytlů s odpadky zajistilo Statutární město České Budějovice. Účastníky akce odměnil RADAMBUK drobnými dárečky - trička, náramky, butony, klíčenky a pastelky. V 18 hodin se dobrovolníci sešli v prostorách M-centra pro mladou rodinu na sídlišti Máj, kde pro ně bylo připraveno malé pohoštění. Po 19. hodině se dobrovolníci rozešli domů s dobrým pocitem, že pomohli přírodě, podpořili myšlenku dobrovolnictví a ukázali, že jim není cizí nezištná pomoc svému okolí.

Vypracovala Mgr. Kateřina Babická

ZÁKLADNÍ ČLÁNEK HNUTÍ BRONTOSAURUS FOREST - Rok v přírodní zahradě - prožitky, vzdělávání a ochrana biologické rozmanitosti

Cílem projektu bylo soustavné zlepšování ekologických i vzdělávacích funkcí přírodní zahrady při aktivním zapojení dětí i dospělých. K tomuto účelu sloužily následující aktivity, za jejichž popisem je uveden komentář k realizaci.

1) Tvorba a údržba biotopů: V rámci projektu jsme založili ukázkový biotop „suchá mez“, napodobující přirozené biotopy tohoto typu v jihočeské krajině. Vybraný prostor s odpovídajícími životními podmínkami jsme upravili a osázeli charakteristickými druhy suchých mezí na nevápnitém podkladu. V bývalém pískovišti jsme založili ukázkový biotop „píščina“. Dosud spontánně utvářenou vegetaci složenou zejména z trsů kostřav, jsme doplnili výsevem a výsadbou charakteristických bylin a drobných keřů píščin. Namísto původně zamýšleného biotopu „lesní koutek“ jsme založili nebo upravili jiné ukázkové biotopy: „motýlí kopeček“ (založení společenstva rostlin s vysokým zastoupením druhů vyhledávaných dospělými motýly nebo jejich housenkami); vinice (doplnění bylinného podrostu); mikrosvět Dlouhý vrch (doplnění a obohacení rostlinného společenstva na uměle vytvořené terénní modelaci).

V rámci průběžné údržby přírodní zahrady jsme reagovali na stále častěji se opakující letní sucha, která zahradu ohrožují, a na šíření expanzivních druhů rostlin. Rozlišili jsme v zahradě zóny podle podmínek prostředí, vytvořili cílové druhové skladby rostlin pro dílčí stanoviště. V podzimních měsících jsme provedli velké množství přesadeb a dosadeb, a také opatření pro lepší zadržování vody v půdě (zvyšování hloubky půdy a obsahu humusu doplňováním zralého kompostu, zarýváním listů). Sečení travnatých ploch probíhalo s maximálním ohledem na ochranu biologické rozmanitosti hmyzu a lučních bylin (mozaikovitě sečení ruční kosou, ponechávání neposečených ostrůvků).

2) Doplnění informačních a vzdělávacích prvků - V rámci projektu jsme vytvořili informace pro návštěvníky zahrady k nově založeným i starším biotopům. Informace zahrnují název biotopu, krátkou výstižnou charakteristiku s ekologickým zaměřením a doplňující fotografie. Jsou umístěné na dřevěných cedulkách. Stejným způsobem jsme informovali návštěvníky o významu některých nezvyklých opatření (nesečené ostrůvky, ponechávání odkvetlých divizen pro zimní potravu ptactva apod.), a o možnostech využití konkrétních herních prvků. Nechali jsme vyrobit dřevěnou nosnou konstrukci pro nový vzdělávací prvek – vitrínku rozkladu odpadů odhozených v přírodě, a keramické zápichy s názvy rostlin pro začlenění do ukázkových biotopů. Nově vytvořená poznávací hra začíná u biotopu „hmyzí hotel“. Zde je umístěna laminovaná karta s fotografiemi 9 druhů hmyzu – obyvatel hmyzích domků. Na devíti menších domcích v prostoru zahrady jsou umístěné malé kartičky s fotografiemi jednotlivých druhů, opatřené navíc jejich jmény. Úkolem hráčů je najít jména všech druhů z obrázkové karty na výchozím stanovišti. Cílem hry je bližší seznámení s hmyzími domky a jejich obyvateli.

3) Ochrana genofondu kulturních rostlin: Do projektu jsme zapojili 3. třídu ze základní školy Máj I. Třída absolvovala čtyři dopolední akce v přírodní zahradě (plánovací, vysazovací, udržovací a sklízecí). Děti dostaly přidělenou jednu čtvrtinu pěstební plochy, na které založila rostlinné společenstvo z několika užitkových druhů, kombinovaných s ohledem na růstové vlastnosti nad i pod zemí a předpokládaný vývoj v čase. Mezi nimi byly mj. staré a krajové odrůdy (rajčat, salátu hrachu), pěstované pro uchování genofondu. Součástí programu byly též doprovodné aktivity v přírodní zahradě. Během závěrečné akce jednotlivé skupiny dětí vytvořily jednoduché prezentace na velké archy papíru.

4.) Zahrada očima návštěvníků – Nabídli jsme návštěvníkům zahrady možnost podílet se vlastními fotografiemi na její prezentaci. Prezentační fotokniha byla vytvořena v programu Fotolab Foto svět a vyhotovena ve 40 výtiscích. Jednotlivé výtisky jsme poskytli autorům fotografií a odboru životního prostředí Statutárního města České Budějovice. Fotografie přírodní zahrady v roce 2017 jsou umístěny ve fotogalerii na <https://www.zonerama.com/prirodnizahradacb/516878>

Vypracoval Mgr. Tomáš Smrž

Calla-Sdružení pro záchranu prostředí, z.s. - "Přírodovědné vycházky a Zelené středy v roce 2017"

V rámci projektu proběhlo šest besed z cyklu Zelené středy. Celkem se besed během projektu zúčastnilo 165 účastníků, tedy průměrně 27 účastníků na jednu besedu. Přehled besed z cyklu Zelené středy:

- „Biodiverzita celého světa“ - 18. 1.
- „Co také teče našimi řekami?“ - 15. 2.
- „Chceme motýly v Českých Budějovicích“ – 15. 3.
- „Velký návrat vlka?“ – 17. 5.
- „České Budějovice - město cyklistům zaslíbené?“ – 20. 9.
- „Pasti, pasti, pastičky“ – 18. 10.

Proběhlo také sedm přírodovědných vycházek pro veřejnost (namísto plánovaných šesti). Vycházek se během trvání projektu zúčastnilo celkem 408 zájemců o přírodu, tedy průměrně 58 účastníků na jednu vycházku. Podrobný přehled přírodovědných vycházek pro veřejnost:

- „Za slavíkem modráčkem na tankodrom“ – 8. 4.
- „Výprava na Maškovec“ – 23. 4.
- „Za ptáky a orchidejemi k Borskému rybníku“ – 4. 6.
- „Výprava do pískovny u Žemličky“ – 17. 6.
- „Večerní výprava na louky k Arpidě“ – 8. 9.
- „Co nám roste za humny“ – 23. 9.
- „Za ptáky a vodním hmyzem na tankodrom“ – 21. 10.

Pro přírodovědné vycházky funguje speciální webová stránka

(http://www.calla.cz/index.php?path=o_prirody&php=vychazky.php).

Další fotografie z nich si lze prohlédnout ve fotogalerii

<https://picasaweb.google.com/102294459628196042518>.

Všechny akce v rámci tohoto projektu se setkaly s živou odezvou účastníků. Besedy z cyklu Zelených střed obvykle provázela bohatá diskuse, do průběhu přírodovědných vycházek se jejich účastníci také aktivně zapojovali. Zvolené cíle projektu se díky tomu podařilo naplnit.

Vzhledem k tomu, že lektor jedné besedy z cyklu Zelené středy se se vzdal honoráře, byly finanční prostředky přesunuty na lektorné přírodovědných vycházek. Ty jsou naopak pro lektory vzhledem k pozvolna narůstajícímu počtu účastníků náročnější (letos bylo 3x přes 90 účastníků na jednu vycházku) a je třeba, aby vycházka byla zaměřena na více oblastí a vedli ji alespoň dva lektoři.

Vypracovala Romana Panská

ZO Českého zahrádkářského svazu, Pražské předměstí, České Budějovice - "MEDOVÝ DEN V ZAHŘÁDKÁCH"

Cílem projektu bylo přiblížit veřejnosti a především mladé generaci zahradničení v souladu s ochranou přírody a životního prostředí, včelaření a chov včel. Propagace a popularizace zahrádkářské a včelařské činnosti a EV programů.

Proběhl nákup materiálu (edukační a pomocné vybavení a ochranné pomůcky, spotřební a živý materiál apod.) tak nemateriální podpory (cestovné lektorům a přeprava materiálu, odměna pro přednášející / lektory, občerstvení apod.), logistické zajištění.

Následovala výsadba vhodných nektarodárných a užitkových rostlin, podpora opylovačů a chov včel v zahrádkářské kolonii; zprovoznění včelího úlu; realizace výukových programů, poradenství a besedy:

Interaktivní edukační program s ochutnávkou různých druhů a konzistencí medu vedl Ing. Petr Schütz společně se včelařem Robertem Bočkem.

Beseda se zástupcem zahrádkářské obce ZO ČZS Vladimírou Zemanovou a zahrádkářem Václavem Fučíkem.

Seminář myslivosti s předvedením loveckých trofejí edukačním programem pro přítomné vedl Ing. Václav Fučík.

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

Specialistky na stravování catering, zdobení medového cukroví a perníčků, předvedly využití medu nejen v kuchyni a zdravé výživě. Zájmové aktivity pro děti a mládež zajišťoval tým vyškolených a zkušených animátorů VA.

Byla navázána spolupráce s dětskou a mládežnickou organizací, která má základnu v naší zahrádkářské kolonii, s MŠ a ZŠ Nerudova ČB a ČB Čécova. Bohužel v letošním roce se užší spolupráce s Apicentrem vzdělávání Václava Jakše neuskutečnila vzhledem k interním změnám v tomto Apicentru. Namísto toho jsme ke spolupráci pozvali včelaře Roberta Bočka z Bošilce ZO ČSV Ševětín. Organizace svou činností přispívá k osvětě veřejnosti a především mladé generace, propagaci a popularizaci zahrádkářské a včelařské činnosti a EV programů v souladu s ochranou přírody a životního prostředí.

Vypracovala Romana Bočková, předsedkyně ZO

ENERGY CENTRE ČESKÉ BUDĚJOVICE, z.s. - Osvětou za čistší ovzduší

V rámci projektu Osvětou za čistší ovzduší podpořeného Statutárním městem České Budějovice, se uskutečnily následující aktivity:

Den Země na českobudějovickém náměstí

Dne 21. 4. 2017 se u příležitosti mezinárodního Dne Země uskutečnil před sídlem ECČB den nezávislého poradenství, konzultací a bezplatných informací.

Ing. Josef Šťastný a Bc. Ondřej Pokorný, zaměstnanci ECČB, byli k dispozici všem zájemcům, které zajímala témata jako např. výstavba a rekonstrukce domů, zateplování domů, vytápění a zdroje tepla, dotační programy (kotlíková dotace, Nová zelená úsporám atd.) nebo využití obnovitelných zdrojů.

Fotodokumentace je přiložena.

Výroba veršovaných omalovánek a nákup pastelek

V rámci projektu byly vytvořeny omalovánky s básničkami (vytištěno 2 000 ks) a vyrobeny pastelky v kartónové krabici s logy (600 ks), které byly distribuovány dětem účastnícím se soutěží během Dne čisté mobility a jsou i nadále k dispozici v ECČB pro další akce pro děti. Omalovánky jsou volně ke stažení na adrese: http://www.eccb.cz/fotos/_s_1246ECCB_omalovanky_A5_0917.pdf.

Vzorky jsou přiloženy.

Den čisté mobility na českobudějovické náplavce

Tato akce se uskutečnila 20. 9. 2017 v rámci Evropského týdne mobility, pod záštitou primátora města České Budějovice.

Energy Centre České Budějovice zorganizovalo na břehu řeky Vltavy s pomocí mnoha partnerů rozmanitý program pro školní skupiny a širokou veřejnost. Příchozí měli možnost načerpat informace o čisté mobilitě, otestovat své znalosti prostřednictvím Ekodriving-kvízu, vidět ukázky první pomoci a nácvik resuscitace, biketriálovou show, vyzkoušet si dopravní hřiště či elektromobil Tesla S, elektrokola nebo elektrokoloběžky. Na jednotlivých stanovištích měly děti možnost nasbírat razítka a získat tak množství zajímavých cen (mj. omalovánky a pastelky), které díky podpoře Města ČB a dalších partnerů věnovalo Energy Centre České Budějovice.

Akce se setkala s příznivým ohlasem. Dopoledne ji navštívilo 435 školáků (seznam přihlášených škol je přiložen) a předškoláků, odpoledne cca 150 osob z řad široké veřejnosti.

Program byl spolufinancován Statutárním městem České Budějovice a podpořen Ministerstvem životního prostředí.

Propagace projektu

Projektové akce byly propagovány nejen prostřednictvím www.eccb.cz a Facebooku, ale také vystavením plakátů v českobudějovických školách, dále pak na českobudějovických výlepových plochách. Proběhla reklamní kampaň v regionálním rádiu (financovaná z grantu MŽP a vlastních zdrojů ECČB).

Plakáty, letáky, inzeráty, fotodokumentace výlepu plakátů a text spotu vysílaného v rádiu jsou přiloženy.

Vypracovala Bc. Isabela Šilhová

Český svaz včelařů, z.s., základní organizace České Budějovice - vzdělávacího včelařského centra na den otevřených dveří

Příprava Chovatelského a

Na přípravě dne otevřených dveří v rámci oslav 150. výročí organizovaného včelaření na Českobudějovicku a souvisejících úpravách včelařského centra se podílely desítky dobrovolníků z řad českobudějovických včelařů.

Tomuto okamžiku předcházely rozsáhlé údržbové a rekonstrukční práce jak na pozemku centra, tak i samotné klubovny spolku a přilehlých účelových buněk. Proběhly tyto práce z nichž většina byla prováděna svépomocí:

Modernizace včelařských zařízení: záměrem modernizace starších stavebních buněk bylo vytvoření zázemí pro vytáčení medu, vyvařování vosku a inseminaci včelích matek. Obnovili jsme nátěry buněk, opravili podlahy, elektroinstalaci a zrenovovali vnitřní sádkartonové obložení.

Klubovna: plánovaná údržba a modernizace klubovny zahrnula vymalování vnitřních prostor, zbudování bezpečnostního zábradlí kolem vstupu do podzemního podlaží budovy a zprovoznění hygienického zázemí, které zahrnuje úpravu vodovodního rozvodu, nákup čerpadla a provedení klempířských prací.

Údržba pozemku areálu a založení záhonů nektarodárných rostlin: provedli jsme údržbu malého arboreta včelařsky významných dřevin, úpravu travnatých ploch a pro založení nových záhonů terénní úpravy a nakoupili osivo

Za dotaci jsme pořídili převážně nákup materiálu, náradí, osiv, terénní úpravy.

Všechny podstatné práce byly dokončeny včas a **den otevřených dveří** tak mohl proběhnout v plánovaném květnovém termínu: u vchodu do centra mohli návštěvníci ochutnat různé druhy medu a domácích medovin z produkce místních včelařů. Med bylo možné také zakoupit ve stánku opodál. Jak se med a vosk získává, bylo možné vidět v praktických ukázkách, které doplňoval výklad zkušených včelařů. Dále bylo možné navštívit výukové centrum, kde byla připravena včelařská literatura, a bylo možno pohovořit s učitelem včelařství, který demonstroval život v úle proskleným pozorovacím úlkem se živými včelami. Ten sklídl velký úspěch nejen u mladších návštěvníků. Zájem budilo také povídání o pěstování včelařsky významných rostlin, na které navazovala prohlídka malého arboreta. Mezi ostatními expozicemi nezapadl ani prezentační stánek bavorských včelařů, kteří spolu s místními realizují přeshraniční projekt nazvaný Včely neznají hranice - spolupráce včelařů z Českých Budějovic a Perlesreutu. Hloučky zájemců diskutovaly také u stánku Mikrobiologického ústavu AV ČR, se kterým budějovičtí včelaři spolupracují v rámci výzkumného projektu zaměřeného na výživu včel.

Vzhledem k dobrým zkušenostem a zájmu veřejnosti se pořadatelé rozhodli akci opakovat i v příštích letech.

Vypracoval Jiří Ryšavý

POHODÁŘI VSKH - ZE ŽIVOTA HMYZU OKEM KAMERY

Realizace projektu zůstává shodná s detailním popisem realizace uvedeným v žádosti, zřídit kamerový systém a živý přenos z hnízdiště hmyzu (včely, čmeláci apod.) na web přístupný veřejnosti. POHODÁŘI oslovili veřejnost přenosem živého pozorování hmyzu z úlu na web.

Byl zřízen kamerový systém a živý přenos z hnízdiště včelího úlu na web přístupný veřejnosti probíhá v čase aktivního života hmyzu (od jara do podzimu). Přenos přenáší 2 kamery s vysokou citlivostí na světlo, s nočním režimem v kvalitě FULL HD. Jedna kamera uvnitř úlu (hnízda), který má rozměr přibližně 60x40x40 cm. Kamera zabírá hnízdo, které je umístěno u jedné strany. Druhá kamera zabírá asi z jednoho metru vletovou / výletovou štěrbinu. Příchozí video streamy z kamer nepřetržitě zpracovává servery CAMIBOX.TV PATROKOLOS, s.r.o.

Z každého videa vytváří video proudy o různých kvalitách tak, aby video mohli sledovat i klienti s pomalým internetovým (např. mobilním příp.) připojením. Další funkce serverů je, že video distribuují

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

(rozmnožují) pro jednotlivé diváky. Servery jsou umístěny na páteřní konektivě, tedy je možné, aby videa sledovalo stovky diváků.

V rámci projektu jsou realizovány doprovodné aktivity, výukové programy, poradenství a besedy, výlety za přírodou a výchovné pobyty v přírodě. Ing. Petr Schütz zajišťuje vzdělávání a besedy (*realizace besed včetně poradenství a konzultací ve vztahu ke včelařství*), Ing. David Fuka koordinátor aktivit zajišťuje výlety za přírodou a výchovné pobyty v přírodě, přírodovědné komentované vycházky tematické návštěvy a exkurze, naučné přírodovědné stezky v rámci celé České republiky. Cíle projektu byly naplněny.

Vypracovala Romana Bočková

EkoCentrum ARISTOTELÉS o.p.s. - „ARISTOTELÉS „ŽIVOTNÍ MOUDROST - PŘÍRODA, EKOLOGIE, ŽIVOT ...“

Realizace projektu zůstává shodná s detailním popisem realizace uvedeným v žádosti.

Splněny tyto cíle:

1. průběžná, jarní a podzimní rekultivace, obnova a údržba zahrady a zařízení. Práce v přírodní zahradě (sečení trávníků, obnova rostlin, keřů a stromů, prořez stromů apod.)
 2. zajištění nového vzdělávacího prvku – EVVO odpady
 3. zajištění vhodné výsadby pastvy včel a jiného hmyzu na zahradě a jejím okolí v rámci celorepublikového dobrovolnického projektu „72 hodin“
 4. realizace výukových programů, seminářů a interaktivních workshopů, besed pro širokou veřejnost: „Český čmelák do české přírody“, „Bez včel to nejde“, „MEDULIENKA“.
- Vzdělávací a osvětové workshopy ve spolupráci se ZO ČZS Pražské předměstí ČB a ZO ČSV, včelařem panem Robertem Bočkem z Bošilce a Ing. Václavem Křížem.

5. Poradenství – průběžně celý rok.

6. Podpora zájmového klubu dětí, mládeže i dospělých: klubové schůzky zájmových klubů, výpravy, expedice, prázdninové aktivity, tábory a puťáky; pololetní prázdniny „DOUŠEK Z TÁBORSKÉHO KALICHU“ - Muzeum čokolády a marcipánu Tábor, ZOO Tábor; Velikonoční prázdniny „BAREVNÉ VELIKONOCE S ARISTOTELÉM“; Aprílovka EXPEDICE VČELKA Bošilec / CHKO Třeboňsko; Májovka zálesácká výprava na TO FÉNIX; „EXPEDICE ŽIVÁ VODA“; jarní PT „LESNÍ MOUDROST“; letní PT „MEDULIENKA“; puťák ze Smrku na Ořešník (Frýdlantský výběžek Liberecký kraj); podzimní prázdniny výprava na Vítkův Hrádek – zřícenina hradu s rozhlednou na pravé straně Lipenského jezera nad osadou Sv. Tomáš nedaleko obce Přední Výtoň a městečka Frymburk.

Ekologické výukové programy, environmentální a multikulturní, stimulační a vzdělávací programy (ZŠ Nerudova, ZŠ Čechova, dětské skupiny M-tes o. s., Věda nás baví aj., Interaktivní vycházka s výkladem podél Dobrovodského potoka údolím České Švýcarsko (České Švýcarsko). Péče o zoo koutek (stanice první pomoci pro zvířata; celoroční činnost zájmového klubu).

Pobytové, terénní výukové programy (týdenní pobyt na základně v Purkarcích na TO FÉNIX); prezentace, ekologické výukové programy a vzdělávání Ing. Petr Schütz / vzdělávací cyklus projektu; workshop ornitologie Ing. David Fuka.

„PAVUČINA POHODLÍ“ třídní (soustředění) EVVO workshop

„Dobré příklady táhnou“ účast na různých akcích souvisejících s přírodou, vyhlášených jinými subjekty; ZOO koutek, chov zvířat; ZOO aktivity - průběžně během celého roku v sociálních a zdravotních zařízeních, ústavech a zařízeních, sdružujících organizacích, speciálních a praktických školách, dětských domovech, domovech seniorů, aj.

7. Spolupráce s MŠ a ZŠ Nerudova ČB; vzdělávací a osvětové workshopy ve spolupráci se ZO ČZS Pražské předměstí ČB a ZO ČSV, včelařem panem Robertem Bočkem z Bošilce a Ing. Václavem Křížem; spolupráce s jednotlivými odborníky, institucemi a společnostmi, které se zabývají obdobnou problematikou – průběžně celý rok např. Krasec, z.s.

Aktivní účast a prezentace, popřípadě partnerská spolupráce na různých akcích a soutěžích pořádaných jinými subjekty – Českobudějovický Gejzír, 72 hodin, TravelFest, Medový den v zahrádkách, Štěstí s překážkou, EVVO projekty, Prázdninový den pro děti aj.).

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

Čerpání dotace probíhalo průběžně po celý rok. Cíle projektu byly naplněny.
Vypracovala Romana Bočková

Rosa - společnost pro ekologické informace a aktivity, o.p.s. - O ODPADECH bez obalu

Workshopy

Rosa v rámci projektu uspořádala 4 praktické kurzy pro veřejnost zaměřené na metody snižování produkce odpadů domácností. Účastníci si pod vedením lektorů vyzkoušeli konkrétní způsoby „jak na to“, což je v praxi účinná metoda.

Kurz Výroba domácí přírodní kosmetiky - Plet'

počet účastníků: 11. Účastnice kurzu Výroba domácí přírodní kosmetiky přivítaly dvě zkušené lektorky z pražské Lišky Mazané, které se kurzům domácí přírodní kosmetiky a snižování produkce odpadů (a obalů) věnují několik let. Každá z účastnic si mohla vybrat z nabízených variant surovin vyrobit základní výrobky každodenní potřeby pro čištění a ošetření pleti – pleťovou vodu, hydratační krém a balzám na rty (příp. i s pigmentem). Kromě receptur k výrobkům přítomní dostali řadu informací o vhodných surovinách, vlastnostech jednotlivých olejů a tipy na další zdroje informací.

Kurz Výroba domácích prostředků k praní a čištění

počet účastníků: 7. V sobotním dopoledni se uskutečnil kurz Výroby domácích prostředků k praní a čištění. V úvodní teoretické části se účastníci dozvěděli o ekologických a ekonomických výhodách používání prostředků na bázi sody, mýdla a octa, které se po použití rozloží a nijak nezatežují životní prostředí. Dále lektorka uvedla pravidla pro používání pracích a mycích prostředků obecně - např. nepřevyšovat dávkování, nákup ekologických prostředků, raději koncentrované výrobky bez zbytečných plnidel, při úklidu nahrazení razantních chemických prostředků raději použití šetrných prostředků s prodloužením doby působení nebo teploty. V praktické části si přítomní vyrobili postupně prací gel na prádlo, prášek na praní barevného a bílého prádla, šetrné máchadlo s levandulovou přírodní vůní (místo aviváže) a univerzální čistící prostředek pro domácnost. Jako bonus byla ukázka výroby šlehaného krému, který není nutné konzervovat, neobsahuje vodu. V průběhu kurzu proběhla velmi živá diskuze i výměna zkušeností. Účastníci si odnesli jak podrobné recepty, tak vyrobené prostředky. Na konání kurzu měla Rosa dobré ohlasy.

Kurz Vermikompostování

počet účastníků: 3 V příjemném a k tomuto kurzu inspirujícím prostředí centra Cassiopeia se sešli zájemci o výrobu vlastního „žížalího“ kompostu. V úvodní části lektorky Irena Vacková a Markéta Applová vysvětlili fungování vermikompostu, rozdíl oproti běžnému zahradnímu kompostování, zasvětili účastníky i do života organismů v půdě a jak o ty ve vermikompostu pečovat. Po úvodní části si všichni vyrobili z tří stejných kbelíků s víčky (získané z kuchyně větší jídelny, takže kvůli nim nevznikl žádný další odpad) vermikompostér pro domácí použití, do nich dostali násadu s žížalami a k tomu drobné praktické brožurky k vermikompostování.

Kurz Vaření bez obalu

počet účastníků: 6 Účastnice kurzu se dozvěděly v úvodní části řadu typů a rad, jak vést domácnost – vaření – pokud možno bezobalově a přitom jednoduše. V praktické části kurzu následovala výroba rostlinných mlék, což může jednoduchým a zdravým způsobem nahradit kupovaná mléka a rostlinná mléka, které vytvářejí značnou část obtížně zpracovatelných odpadů našich domácností. V rámci diskuse se dostalo i na tipy a rady k bezobalovému nakupování v Českých Budějovicích.

Seminář „Fenomén jménem ZERO WASTE“ 19. 10. 2017, zasedací místnost Krajského úřadu; počet účastníků: 40, počet přednášejících a organizátorů: 10

Hlavní akcí projektu „O Odpadech bez obalu“ byl seminář „Fenomén jménem ZERO WASTE“ **zaměřený na snížení produkce odpadu v obcích** i domácnostech. Seminář byl první akcí podobného rozsahu k tématu Zero Waste na jihu Čech. V první přednášce Petr Hanzel z pražské organizace BezObalu, která velkým inspirátorem pro další organizace i velké množství mladých lidí, uvedl správné pochopení významu Zero Waste – tedy směřování k nulovému odpadu. Přednáška byla velmi motivační, s příklady ze zahraničí, z Čech i praktickými tipy pro každého.

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

Další dvě přednášky byly zaměřené na snižování odpadů v obcích. Milan Havel z organizace Arnika, která se tématu také speciálně věnuje, byly představeny základní možnosti a principy, které obec v našich podmínkách v rámci stávajících právních předpisů má, jak se odpady počítají a konkrétní čísla, jak výrazného snížení množství odpadu může i obec dosáhnout. **Miloslav Šatra z městského úřadu Písek představil konkrétní kroky, jaké od 90. let město Písek provedlo ke snižování odpadu a jak dosáhli toho, že nejenže mohli snížit poplatek, který obyvatelé obce za odvoz odpadu platí, ale navíc ani město nemusí tento odvoz a likvidaci odpadu nijak doplácet.**

V rámci druhého bloku vystoupil Martin Dokoupil z Tierra Verde, který představil způsoby, jakými jejich firma snížila množství produkovaného odpadu na minimum – především snižováním obalového materiálu u výrobků, nahrazením plastů papírovými obaly, kde to bylo možné, nabídnutím bezobalového prodeje sypaných a stáčených výrobků, využitím obalů, ve kterých odebírá suroviny a další doplňkové projekty. Daniela Mášová představila možnosti bezobalového nakupování v Českých Budějovicích a v Písku s odkazem na webovou mapu České republiky, kde lze další informace dohledat. Lada Klimešová z organizace Foot Not Bombs velmi neotřelým způsobem uvedla problém plýtvání jídlem a nabídla možnosti, jak tomu předejít. Zlata Knetlová představila aktivity neformálního uskupení BudSob, které je postavené na sdílení společného a již svými principy a fungováním podporuje principy Zero Waste.

Přednášky byly v průběhu semináře natáčeny a k **dispozici on-line na facebooku Rosy**. Do dnešního dne mělo přes 250 shlédnutí. Video je možné shlédnout na:

https://www.facebook.com/pg/rosacb.ops/videos/?ref=page_internal

Informační leták ke snižování odpadu v domácnostech

Rosa připravila informační letáku pro širokou především dospělou veřejnost – občany Českých Budějovic – s přehledem konkrétních možností třídění odpadu, zdůraznění potřeby prevence vzniku odpadu a s kontakty a odkazy na další zdroje informací. Náklad 3000 ks. Letáček je používán během aktivit věnovaných tématu snížení produkce odpadu a částečně k distribuci na veřejných místech.

Poznámka k bioodpadům v Českých Budějovicích

Nižší zájem o kurz vermikompostování mohl být způsoben i tím, že péče o domácí vermikompostér není úplně jednoduchá a zároveň objem domácího bioodpadu převyšuje kapacitu běžného vermikompostéru. Z toho důvodu považujeme za důležité, aby bylo umožněno třídění bioodpadu z domácností i občanům Českých Budějovic, kteří tuto možnost nemají a nemají ani možnost klasického kompostování bioodpadu, např. obyvatelům sídlišť. Zájem o třídění tohoto druhu odpadu mezi poučenými občany je, byť je zřejmé, že nakládání s ním není pro město úplně jednoduché a že někteří občané, kteří naopak tuto možnost mají, nejsou dost důslední ve správném vytřídění odpadu. Je možné, že svou roli v tom hraje i velká podobnost nádob na sběr bioodpadu s nádobami na směsný odpad a že rozmístění nádob na bioodpad v rámci tzv. recyklačních hnízd spolu s výraznějším označením, že se jedná právě o bioodpady, by bylo vhodnou cestou.

Další aktivity:

Kromě aktivit pořádaných přímo v rámci projektu O odpadech bez obalu se Rosa věnovala tématu třídění odpadů a prevenci vzniku odpadů i při dalších akcích - např. propagovala bezobalové nakupování na EKOfestu 22. 9. 2017, pořádala 15. 11. 2017 přednášku na téma třídění odpadů v Českých Budějovicích, odpovídala na dotazy v rámci svého ekoporadenství.

Vypracovala Petra Šabatová

Gymnázium, České Budějovice, Česká 64 - Výskyt šťovíku tupolistého a ověření jeho využití jako půdního bioindikátoru

Do projektu se zapojily třídy vyššího gymnázia, studenti biologického semináře a kvarta nižšího stupně, proto byl rozbor půdy vypracován ve dvou odlišných úrovních.

Studenti gymnázia tříd se podíleli na zpracování biologické části projektu – v místech bydliště a v okolí školy – Městském parku Stromovka - zmapovali výskyt šťovíku tupolistého a odebrali půdní vzorky

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

z lokalit v větším výskytu šťovíku. Studenti biologického semináře naopak opatřili vzorky z lokalit, na kterých se sledovaná rostlina nevyskytovala.

Studenti nižšího gymnázia vyhodnotili strukturu půdy, druh půdy, orientační stanovení humusu a uhličitany a pH výluhu pomocí indikátorových papírků. Studenti vyššího gymnázia stanovili laboratorně obsah humusu žiháním, formu humusu, výměnnou půdní reakci potenciometricky a amoniakální a nitratový dusík destilační metodou s následnou titrací.

Zjistili jsme, že se šťovík tupolistý vyskytuje primárně v rozlehlých osluněných bylinných biotopech. Dalším společným rysem lokalit s výskytem šťovíku tupolistého je dobré zásobení půdy vodou, daří se mu v okolí studní, potoků atd.

Fotodokumentace, výsledky a jejich zpracování jsou uvedeny v závěrečné brožurě projektu a byly studenty prezentovány na závěrečné prezentaci projektu v aule školy 22. 12. 2018. Prezentace se zúčastnili studenti zapojených tříd, aby mohly být porovnány jednotlivé výsledky naměřené jednotlivými třídami a studenti je tak mohli vzájemně porovnat.

Očekávané výstupy projektu byly splněny, v projektu byli zapojeni 3 vyučující biologie a chemie.

Finanční dodržení rozpočtu je splněno, ušetřili jsme v kapitole poštovné a v pomůckách pro odběr půdy, kde se podařilo sehnat lopatky pro odběr půdy za nízkou cenu. Naopak jsme navýšili rozpočet u žíhacích kelímků, které jsou porcelánové, a ukázalo se, že při práci ve školní laboratoři musíme počítat se ztrátami v důsledku nezaviněného rozbití při manipulaci. Kelímky jsme proto doobjednávali. Přesun položek rozpočtu nedosahuje povolených 30% a Pravidla jsou dodržena. K mírnému navýšení došlo u kapitoly papír – tvorba závěrečné brožury, tisk pro nástěnky, propagaci projektu na chodbách školy a při školních akcích pro veřejnost.

Vypracovala Kodrliková P.

Gymnázium, České Budějovice, Jírovцова 8 - Záchrana cenných biotopů v devastované části EVL Vrbenské rybníky

V průběhu února a března bylo pracovníky Lesy a rybníky města Č. Budějovice provedeno vyřezávání náletových dřevin a posečení louky. Dřevní hmotu odnosili studenti gymnázia na určené místo, posečenou stařinu jsme vyhrabali. Po odklizení dřevní hmoty mohly být zahájeny zemní práce na hloubení tůní. V květnu jsme na dvou vybraných místech vztyčili informační tabule, které mají veřejnost informovat o účelu zásahu. V průběhu září a října studenti celé území znovu uklízeli. Pomocí křovinořezů a velkých zahradních nůžek odstranili jednoletý nálet, posekali stařinu a vyhrabali ji.

Monitoring vývoje biotopů prováděli určené studenti ve vegetační sezóně zhruba 1x za tři-čtyři týdny. Výsledky pozorování by měly být uveřejněny v pracích SOČ v roce 2019.

Vypracovala Jarmila Ichová

Gymnázium, České Budějovice, Jírovцова 8 - Práce kroužku Základy ekologie-inspirace k pozitivnímu a aktivnímu přístupu k životnímu prostředí

V rámci projektu Práce kroužku Základy ekologie – inspirace k pozitivnímu a aktivnímu přístupu k životnímu prostředí vykonávali členové kroužku tyto činnosti:

mapování výskytu vodních ptáků v úseku Vltava Dlouhý most- Hluboká Záměstí (leden) – 11 žáků (dopravu zajistili rodiče); exkurze Blanský les, zjišťování výskytu sov (březen) – 17 žáků (doprava rodiče); organizace soutěží ke Dni Země – účast zhruba 150 žáků školy (duben); práce na valu s nektarodárnými rostlinami (březen, květen a září) – 25 žáků; práce na přírodní květnaté louce u cyklistické stezky, odstraňování nežádoucích plevelů, přisévání nových rostlin (osivo jsme nakonec nekupovali, ale na doporučení Kláry Řehounkové z PŘF JU sbírali v průběhu léta v okolí ČB), úklid stařiny (duben, květen, červen, září) – 35 žáků; průzkumné práce v EVL Vrbenské rybníky, sběr dat pro práci SOČ (duben, květen, srpen, září, říjen) – 14 žáků

V průběhu roku, v rámci příprav na soutěže, jsme pořádali několik exkurzí:

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

botanické exkurze (duben, květen, červen) – 26 žáků; třídní soustředění před soutěží Zlatý list v Hradcích u Lipí (květen) – 25 žáků; týdenní přírodovědný tábor ve Stráži pod Ralskem (srpen) – 35 žáků; dvoudenní pobyty v CEV Dřípatka, zaměřeno na geologii a ekologii (září, listopad, prosinec) – 76 žáků; Členové kroužku se zúčastnili soutěží pořádaných ČSOP. V dubnu proběhlo krajské kolo Ekologické olympiády, kam se nominovala dvě tříčlenná družstva. Tým A obsadil první místo a postoupil do celostátního kola, které probíhalo v červnu ve Vrchlabí. Zde studenti vybojovali 2. místo.

V květnu probíhalo krajské kolo soutěže mladých ochránců přírody Zlatý list. Tam se naše týmy prosadily v kategorii mladší (1. místo) i starší (1. a 3. místo) a postoupily do celostátního kola, které se konalo v červnu v Lubenci. Družstvo Kaštani vyhrálo 1. místo ve starší kategorii, tým mladších byl ve své kategorii druhý. Z grantu jsme platili účastnické poplatky za tyto soutěže.

Vypracovala Jarmila Ichová

Gymnázium J. V. Jirsíka, České Budějovice, Fráni Šrámka 23 - Terénní ekologie

Největší část dotace jsme využili na pobyt v ekocentru Rýchory v Krkonoších. Děti se seznámily s neznámějšími oblastmi východních Krkonoš na pěších túrách, absolvovaly přírodovědně zaměřený výukový program, jehož součástí byla i „ochutnávka“ místních tradic.

Další část peněz byla využita na zaplacení pobytu a dopravy na přírodovědných soutěžích – Zlatý list, Ekoolympiáda.

Na začátku září jsem zorganizovala třídní pobyt v excentru Semenec, kde jsme ke studiu využili rozsáhlou sbírku jehličnatých i listnatých stromů v místním arboretu, paleontologickou sbírku a sbírku hornin.

Součástí tzv. práce pro přírodu, kterou každoročně kroužek vykazuje, je i čištění Vltavy. Tentokrát jsme o víkendu s využitím raftů spluli a čistili řeku v úseku Zlatá Koruna – Boršov.

Všechny akce, které jsem naplánovala, se podařilo uskutečnit, a i díky dotaci se mohly zapojit všechny děti, které kroužek navštěvují.

Vypracovala Jarmila Ichová

Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, České Budějovice, Rudolfovska 92 - Tvorba, zpracování a využití včelího medu

Projekt *Tvorba, zpracování a využití včelího medu* byl realizován v roce 2017 na střední odborné škole. V rámci projektu bylo vytvořeno výukové CD, pomocí něhož se mohli žáci školy, ale i široká veřejnost seznámit s důležitostí medu v životě člověka. Vytvořený materiál byl využit v rámci včelařského kroužku, ale rovněž na několika akcích, jež byly střední odbornou školou pořádány. Prezence včelařské expozice byla rozdělena do několika informačních okruhů: 1. Život v úle, 2. Vybírání, vytáčení a ochutnávka medu, 3. Získávání vosku z plástů, 4. Odlévání voskových ozdob a svíček, 5. Mikroskopické preparáty včely, 6. Inseminace včelích matek, 7. Výstava včelařských pomůcek a výrobků.

Finanční prostředky projektu byly využity na nákup včelstev, včelařských a dezinfekčních prostředků, cukru, barev, štětců, vosku, formiček aj. Vzhledem k nárůstu ceny na nákup barev a štětců, které byly určené na nabarvení včelína, nemohla být z rozpočtu projektu zakoupena bruska pásová. Finanční prostředky určené na nákup brusky pásové byly použity na nákup barev, štětců a ředidla.

Den partnerství (28. 4. 2017) – Návštěvníci byli ve včelařské učebně seznámeni s ukázkou včelařských potřeb, s výrobky ze včelích produktů, se získáváním vosku z plástů a s výrobou voskových svíček. V učebně si mohli návštěvníci prohlédnout i inseminační přístroj, mikroskopické preparáty včely a fotorámky. Návštěvníci si mohli ozdobit medové perníčky a ochutnat jednotlivé druhy medu. Byly rovněž promítány výukové filmy o včelách. A byla provedena ukáзка vytáčení medu.

Výstava ovoce (13. – 17. 10. 2017) – Návštěvníci výstavy mohli ochutnat med, prohlédnout si expozici kosmetiky z včelích produktů. Proběhla rovněž ukáзка vytáčení medu. K dispozici byl rovněž inseminační přístroj, mikroskopické preparáty a fotorámky. Žáci školy i zájemci z řad veřejnosti si mohli prohlédnout včelařské potřeby, další výrobky ze včelích produktů a voskové svíčky.

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

Vánoční výstava (14. – 15. 12. 2017) - Součástí akce byla soutěž o nejkrásnější medový perníček. Soutěžilo se ve třech kategoriích. Nejúspěšnější účastníci si odnesli dárkové poukázky.

Vypracovala p. Brodská

Mateřská škola Dlouhá 35, České Budějovice - **Den Země v Mateřinkové zahradě**

Akce Den Země, se konala 27. 4. 2017 v prostorách budov MŠ Fr. Ondříčka. Dubnové počasí si s námi pěkně pohrávalo a v letošním roce nám nepřálo. Reagovali jsme proto na něj také výzvou, a to, nainstalovat Den Země v prostorách MŠ. Přes naše prvotní obavy dopadlo vše báječně a Na své si opět přišli všichni zúčastnění. Děti, které se těšily na procházku plastovou džunglí i na zajímavé aktivity zaměřené na přírodu a její ochranu. Rodiče, na překvapení v podobě tříd přetvořených do světů z různých materiálů a setkání s přáteli. Všichni jsme měli radost z podařené akce, kde se prezentovaly další nápady a náměty, jak využívat odpadový materiál a předávat předškolním dětem poznatky o ekologické tematice.

Den Země byl věnován tématu: „**Cestování s kouzelným sluchátkem Macha a Šebestové**“. Inspirací pro nás byla kouzla, která sluchátko umí. Přejete si svět jen z papíru? Stačí zavolat. Přejete si plastovou džungli? Není problém. Napadne Vás látkový svět, či snad svět z kovů? Sluchátko nám tohle všechno umožnilo. S dětmi jsme vyráběli s odpadových materiálů světy a snažili se využít vždy jen jeden materiál na vše, aby se pak vytvořený produkt, po jeho odsloužení mohl dále recyklovat. **To byla naše hlavní myšlenka. Využít odpad tak, aby ještě posloužil a následně mohl být dále roztržěn opět do tříděného odpadu a zrecyklován.** Děti téma zaujalo a s nasazením se zapojovaly do všech aktivit připravených na toto téma. Do příprav zapojily děti i své rodiče, a tak vzniklo mnoho skvělých výtvarů. Mezi instalace, v prostorách tříd a chodeb školky, se nám vešly i programy od organizací, s kterými již tradičně spolupracujeme. Všem návštěvníkům tak byl nabídnut bohatý a ucelený program. Jako odměna za celoroční snahu a pili jsme pro děti a jejich rodiče uspořádali tradiční hudební veselí, vystoupení dětí a opékání buřtů na závěr školního roku. V červnu už se na nás počasí opět smálo a dopřálo nám v tento den hezky slunečno.

Během celého roku jsme si s dětmi oblast ekologické výchovy přibližovali již tradičně na stávajících stanovištích zahrady a ony samy se také podílely na zahradnických pracích. Sazení, zalévání, hrabání, ale i pletí plevelu, vše bylo pro děti hrou pro rozvíjení všech jejich smyslů. Učili jsme se vnímat rostliny i živočichy na zahradě nejen zrakem, ale i hmatem, sluchem, čichem a chutí. Prožité zážitky jsme si doplňovali pohádkovými příběhy i experimentálními hrami a pro zachování informací i vzpomínek jsme vše výtvarně zpracovávali. Při výrobě kouzelných rekvizit nám byli hodně nápomocni rodiče, kteří shromažďovali odpadový materiál – staré pytle, roury, kartony, provázky, pet lahve... Dětská ruka pak dodala všem výtvarům nadčasové kouzlo, které předává naši společnou myšlenku o kráse prostředí kolem nás.

Samotnou akci Den Země opět podpořili formou cílených didaktických a tvořivých aktivit ekologické sdružení Cassiopeia a eko ateliér TVOR. Potěšit nás přijela také ZOO Ohrada se svými zvířátky. V červnu pak pro potěšení dětem i rodičům zahradní odpoledne zpřijemnil hudební program pro děti Bambiny a samozřejmě také nechybělo samotné vystoupení dětí z naší mateřské školy. Na závěr následoval již tradiční táborák. I když byl v tomto roce kvůli počasí den Země rozdělen do dvou odpolední. Oba dny jsme si dokázali s dětmi a jejich rodiči užít a akce byla vydařená. Ukázala nám opět nové možnosti, jak dětem zprostředkovat environmentální výchovu a vzdělání v praxi.

Za finance získané v tomto grantovém programu jsme si nechali zcela zrenovovat dřevěné vodní mlýnky na zahradě a dopřáli si pět sad drumbubnů vyrobených z recyklovaného papíru. Bubny jsou multifunkční didaktickou pomůckou určenou pro rozvoj rytmických dovedností, ale i spolupráce, tvořivosti a dají se využít i jako sedáky pro děti a dospělé. K výuce nám dále pomohlo i pořízení mnoha spotřebních drobností a výtvarného materiálu, knih a zahradnických pomůcek a doplňků. Pokračujeme i v tradici vytvoření fotoknihy k zapamatování si krásného odpoledne a velkého úsilí s tím spojeného.

Mateřinková zahrada rozvíjí uvědomění zdravého životního stylu, formuje postoje k péči o životní prostředí a k šetrnému zacházení s přírodními zdroji. Těšíme se z radosti dětí i jejich rodičů,

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

když společně objevují a chlubí se, co nového každý den zažívají v prostorách školky. A čím dál častěji jejich kroky ze školky nevedou hned domů, ale na procházku po naší přírodní zahradě. Vypracovala Mgr. Marie Kukačková (Kurincová) v z.

Bc. David Syrovátka - Včelaření podle pravidel přírody jako technika ke zklidnění mysli, naladění se na vnitřní prostor a sebeuvědomění

V roce 2017 se podařilo za pomoci podpory města České Budějovice obnovit stav včelstev po předchozím velkém uhynu na stav 32 včelstev. Jelikož jsou projekty z uplynulých let vzájemně provázány, je stále cílem vybudovat základnu 50 včelstev. Jakmile bude tento stav včelstev naplněn, získáme vhodnou základnu pro výběr vhodného chovného materiálu pro odchov včelích matek a možnost provádění ukázkové technické inseminace. Během roku navštěvují základnu pravidelně děti včelařského kroužku, rovněž se účastnili výuky pro začínající včelaře dva účastníci, kteří pokračují v kurzu včelařství pod vedením Bc. Davida Syrovátky i v letošním roce, jeden z účastníků má již založena vlastní včelstva a napomáhá při pořádání včelařských akcí. V minulém roce byla pořádána regionální soutěž - Zlatá včela v Českých Budějovicích, které se účastnili dva členové včelařského kroužku a mohli tak obhájit své získané teoretické i praktické znalosti. Pro možnost pořádání praktické výuky práce ve včelstvech, byl upraven prostor pro umístění včelstev na vhodném místě, kde je možná práce současně až 12 účastníků pod vedením jednoho lektora. Byly pořádány včelařské přednášky na téma: Specifika včelaření ve včelíně, Péče o včelí oddělek, Péče o nově založené včelstvo, Včelaříme při práci a to především pro radost, veškeré přednášky byly obohaceny o praktické práce ve včelstev. Zakončením včelařského roku byla péče a příprava včelstev na zimní období. Příjemným závěrem byla i výstava včelařského vybavení a zahrádkářských výpěstků.

Aleš Mikšátko - Soubor vzdělávacích a prezentačních přednášek pro žáky ZŠ v Českých Budějovicích

Podporovaný projekt proběhl velice úspěšně. Hravou nenásilnou formou jsme nechali proniknout děti do fascinujícího života včel v celé své kráse. Dle reakcí dětí vzbudil tento projekt jejich velký zájem a bylo vidět, že včely jako sociální hmyz jsou pro vzbuzení zájmu o přírodu naprosto ideální objekt. Až příští roky ukáží, jestli se podařilo mezi řadou dětí najít nové skutečné včelaře, v což pevně věřím. Vždyť populace včelařů neustále stárne a proto je nanejvýš potřeba pracovat s mladou generací na tom, aby včelařské řemeslo, mající v naší zemi dlouhou tradici, bylo zachováno i pro příští generace. Vypracoval Aleš Mikšátko

Filip Tauber - Spolupráce včelaře s domovy důchodců a ZŠ Máj

Cílem mého projektu bylo seznámit širokou veřejnost z řad seniorů se včelařením a navázat s nimi spoluprací. Docházel jsem pravidelně přednášet o včelaření do domovů důchodců na Máji a u Hvízdala. Na každou přednášku jsem donesl med, kterým si klienti osladili čaj. Byl jsem rád, že na mé přednášky přišlo vždy hodně lidí, kteří mě se zájmem poslouchali, a když chtěli, tak se zeptali na to, co je zajímalo. Já jsem se rozhodl, že v této spolupráci budu i nadále pokračovat, jelikož si myslím, že má smysl.

Také jsem pozval klub českých turistů Budvar do našeho včelařského a vzdělávacího centra na Plavské, kde jsme pro širokou veřejnost připravili ukázky ze včelařské praxe, ochutnávku medů a medoviny, tavení vosku a včelařské přednášky, kde se všichni mohli dozvědět spoustu informací o životě včel.

Nakoupil jsem palubky, nátěry, přivezl maringotku na včelařské stanoviště, opravil ji a tak jsem díky dotaci mohl vytvořit zázemí pro činnost včelaření i možnosti návštěvy veřejnosti

Rád bych všem lidem, kteří můj projekt podpořili a zvláště všem těm, kteří mi pomáhají moc poděkoval. Vážím si Vaší podpory. Vypracoval Filip Tauber

Zasláno od účastníků:

od Klubu turistů: „Jsme skupina z Klubu turistů Budvar. Pan Tauber nás oslovil s nabídkou, zda bychom měli zájem přijít vloni 20. 5. na Den otevřených dveří do Včelařského centra na Plavské. Sešlo se nás tu

Vyhodnocení dotačního programu na podporu ochrany životního prostředí v roce 2017

11 z naší skupiny. Byli jsme velmi mile přivítáni, i když jsme přišli jako neznalá veřejnost, vše jsme si mohli projít a všude nakouknout. Vyslechli jsme zajímavou přednášku o včelí pastvě, které byliny jsou pro ně hodnotnější. Také jsme si odnesli balíčky se semeny bylin, abychom je vyseli někde v přírodě. Pan Tauber byl moc pozorný. Dal nám také ochutnat dva druhy své medovice, byla výborná. Tímto mu ještě jednou poděkuji za pozvání. Pane Taubere, přeji Vám i Vaším včeličkám hodně zdaru v tomto roce, Marie Jedličková

z Domova Seniorů:

Vaše přednášky v minulém roce byly velmi zajímavé a našimi klienty velice kladně hodnocené. Poutavým způsobem jste dokázal přiblížit poměrně složitou činnost, kterou včelařství, podle mého názoru, je. Pozitivně byly vnímány i Vaše praktické zkušenosti. Budeme rádi, když budete ve Vašich přednáškách pokračovat i v letošním roce. Pavel Janda

Marian Hýbl - Opylovači - aktuální problematika a environmentální osvěta

Cílem projektu byla především environmentální osvěta zaměřená na mladou generaci. K realizaci byly dle plánu pořízeny 2 termosolární úly i se všemi nutnými náležitostmi umožňující funkci úlů (rámkový, mezistěny, barva...). Oba dva úly byly osazeny včelstvy s matkami.

Včelstva se bohužel neujala (zřejmě z důvodu vyloupení okolními včelstvy) a proto musela být pořízena další včelstva, která se již ujala.

Dále byla monitorována diverzita včel na dvou lokalitách, kde byla krom diverzity také porovnávána chemická kontaminace včel.

Metody a výsledky pokusů byly prezentovány na několika menších přednáškách a v závěru roku na Apidologickém semináři, kde bylo krom měření diverzity a kontaminace včel v závislosti na režimu hospodaření představeny i pokrokové metody léčby Varroázy (termoléčba a léčba kys. Šťavelovou). Na semináři také vystoupil doc. Martin Šlachta s tématem ekologie a biodiverzity včel.

Krom toho byly také ve sledované lokalitě vysázeny vrby (*Salix*), poskytující včelám zdroj potravy, čímž přispívají ke stabilitě populací.

Přímo v ČB byla sledována pouze jedna lokalita a to pozemek zemědělské fakulty, hned vedle kampusu. Tato lokalita je obhospodařována konvenčními zemědělci. Krajinná matrice je tvořena převážně ornou půdou, tedy intenzivně obhospodařovanými plochami, na kterých se pěstuje nejvíce řepka, pšenice a kukuřice. Sledovaná lokalita má rozlohu 1,83ha, sklonitost 2° a průměrnou nadmořskou výšku 520 metrů nad mořem. Pole je z východu i ze západu obklopeno travními porosty a ze severu i jihu vzrostlými stromy.

Dále byla pro porovnání monitorována lokalita v Malontech a Zborově - Tato lokalita je hojně využívána ekologicky hospodařícím družstvem, které až na několik výjimek obhospodařují celé široké okolí v ekologickém režimu. Krajinná matrice je tvořena převážně Trvalými travními porosty, které jsou též výhradně v ekologickém režimu hospodaření, nicméně diverzita byla monitorována přímo v květnatých pásích dlouhých přes 350m a přes 5m širokých. V závěru tedy projekt hodnotím i přes všechny obtíže jako zdařilý.

Vypracoval Marián Hýbl